

вибір надається п'ять методів контролю своїх внутрішніх операцій на предмет відповідності внутрішніх цін ринковим: метод порівняльної неконтрольованої ціни, метод ціни перепродажу, метод «витрати плюс», метод чистого прибутку, метод розподілу прибутку [1].

Проте, існують і певні недоліки у пропонованих положеннях законопроекту. По-перше, контроль створює додаткове навантаження на бізнес, що ускладнює роботу компаній і, звідси, зменшує інвестиційну привабливість країни. По-друге, законопроект передбачає значне розширення повноважень податкових служб, що дає можливість податківцям зловживати своїми повноваженнями. По-третє, така система створює новий пласт податкових розглядів і додаткове навантаження на адміністративні суди, збільшення витрат державного бюджету на розширення штату податкових службовців. Крім того, існують неточності у визначенні джерел інформації для встановлення відповідності трансфертних цін ринковим і відсутня чітка методологія кожного з п'яти методів визначення звичайної ціни.

Таким чином, зазначимо, що підвищенню ефективності державного регулювання механізмів трансфертного ціноутворення сприятимуть специфікація методів ціноутворення та чітке визначення як прав і обов'язків платників податків, так і процедур адміністрування.

Література

1. Проект Закону України від 04.12.2012 р. № 11477 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо трансфертного ціноутворення» [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. — Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=44901

Кочетов Е.О.

*«Економічна теорія», 4 курс,
Одеський національний університет
імені І.І. Мечникова*

Науковий керівник — к.е.н., доцент Ломачинська І.А.

ФІСКАЛЬНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДСИСТЕМИ НЕПРЯМОГО ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ

Протягом тривалого часу в розвинутих країнах прямі податки розглядалися як основне джерело формування доходів бюджету держави. Однак зростання мобільності капіталу, загострення міжнародної податкової конкуренції у сфері прямого оподаткування в результаті розвитку глобалізації сприяли поступовому підвищенню фіскального значення непрямих податків.

Важливу роль у формуванні Державного бюджету відіграють непрямі податки і в Україні. Однак фіскальний потенціал підсистеми непрямого оподаткування використовується лише частково. Це обумовлено, перш за все, існуючою системою адміністрування, а також тим, що новий Податковий кодекс [1] зміщує акцент оподаткування на доходи, а не на споживання, що, на нашу думку, не є ефективним.

Одним із найперспективніших непрямих податків в Україні є ПДВ (податок на додану вартість). Цей податок забезпечує стабільний потік надходжень до бюджету держави протягом усього бюджетного року, що є однією з головних фіскальних переваг, наприклад, над податком на прибуток.

Відповідно до положень Податкового кодексу України [1] відбувається синхронне зниження ставок податку на прибуток підприємств і ПДВ, що повинно позитивно позначитися на економічній активності. Однак зниження цих податків до мінімально встановлених ставок призведе до значного падіння доходів Державного бюджету. Тому зниження ставки ПДВ в контексті Податкового кодексу фахівці [2] вважають недоцільним і неефективним. Так, фактичним суб'єктом оподаткування ПДВ є кінцевий споживач, а не підприємство, що його сплачує до Державного бюджету; підприємство виконує лише роль податкового агента кінцевого споживача, за винятком випадків, коли воно само є кінцевим споживачем продукції. Враховуючи, що ПДВ за своєю природою не здійснює додатковий тиск на фінансовий стан підприємств, зниження його ставки до 17 % в умовах гострого дефіциту ресурсів не є оптимальним з точки зору економічної ефективності.

Саме тому для забезпечення зростання економічної активності необхідно зосередитися на зниженні ставки на прибуток і лише

за наявності компенсаційних джерел формування доходів Державного бюджету переходити до зниження ставки ПДВ у довгостроковій перспективі. Такий підхід відповідає думці вітчизняних науковців [2, 3].

Крім того, відповідно Податковому кодексу [1] зменшення фіскального навантаження на корпоративний сектор компенсується посиленням тиску на доходи фізичних осіб, що ще більше обмежує реалізацію потенціалу непрямого оподаткування. В нинішніх умовах доцільніше зміщувати акцент оподаткування не на доходи, а на споживання з паралельним покращенням адміністрування непрямих податків.

Отже, для більш повної реалізації фіскального потенціалу підсистеми непрямого оподаткування в Україні, необхідно: вирішити низку проблем, пов'язаних з адмініструванням непрямих податків; розширити групи підакцизних товарів, наприклад, за рахунок предметів розкоші; підвищити продуктивність ПДВ; встановити обмеження щодо використання схем мінімізації податку; переходити до зниження ставки ПДВ лише за наявності ресурсів і в довгостроковій перспективі.

Література

1. Податковий кодекс України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://minfin.com.ua/taxes/-/tax_kodex.html
2. Вахновська Н.А. Проблеми розвитку податкової системи України / Н.А. Вахновська, М.І. Купира // Економічний форум. — 2012. — № 2.
3. Мельник М.М. Механізми регулювання непрямих податків в Україні: переваги та недоліки / М.М. Мельник // Наукові праці НДФІ. — 2008. — Вип. 42.

Крилова О.І.

*«Фінанси і кредит», ОКР «бакалавр»
Донецький державний університет управління
Науковий керівник — старший викладач Філіппова Ю.О.*

РОЛЬ ПОДАТКІВ У ФІСКАЛЬНІЙ ПОЛІТИКИ КРАЇНИ

В останні роки дуже гостро стоїть питання з приводу ролі держави в регулюванні соціально-економічному розвитку країни.